

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: **Osebnostno pravo**

Course title: **Personal Law**

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Drugostopenjski magistrski program Pravo		prvi	drugi
Second degree master study programme Law		first	second

Vrsta predmeta / Course type

Izbirni strokovni predmet/Elective professional subject

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
45				45	90	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Prof. dr. Barbara Novak, prof. dr. Viktorija Žnidaršič Skubic

Jeziki /
Languages:

Predavanja / Lectures:
Vaje / Tutorial:

Slovenski/Slovenian

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Za vključitev v predmet mora imeti študent dokončano I. bolonjsko stopnjo.

Prerequisites:

To be included in the course, a student must have completed the first Bologna degree.

Vsebina:

1. Temeljni nauki osebnostnih pravic
1.1. Osnove osebnostnih pravic
1.2. Nekateri teoretični pristopi k fenomenu osebnostnih pravic
1.3. Splošen opis strukturiranja
1.4. O elementih nekaterih položajev

2. Oblike pravic oziroma osebnostnih položajev
2.1. Dilema: generalna klavzula ali posebne pravice

Content (Syllabus outline):

1. Basic teachings of personal rights
1.1. Basics of personal rights
1.2. Some theoretical approaches to the phenomenon of personal rights
1.3. General description of structure
1.4. Elements of certain positions

2. Forms of rights or personal situations
2.1. Dilemma: general clause or individual rights

2.2. Ustavnopravna ali posebna utemeljitev
2.3. Posebej o nekaterih osebnostnih položajih kot predmetu varstva
2.3.1. Predrojstna genetika s klasičnimi civilnopravnimi pojavnostmi
2.3.2. Človek kot osebnost: ime, svoboden razvoj, osebno življenje, čast, podoba, glas, poklic, duhovno ustvarjanje
2.3.2.1. Pravica do nediskriminatorne obravnave zaradi spolne usmerjenosti
2.3.3. Varstvo osebnosti po smrti
2.4. O razpolaganju z osebnostnimi stanji
2.5. Posebej o socialnih pravicah
2.5.1. Pravica do svobodnega odločanja o rojstvu otrok
2.5.1.1. Umetna prekinitve nosečnosti
2.5.1.2. Privolitvena sposobnost mladoletnice (umetna prekinitve nosečnosti, kontracepcija)
2.5.1.3. Posamični vidiki postopkov OBMP
2.5.1.4. Raziskave na zarodkih in matičnih celicah
2.5.2. Pravica do privolitve in zavrnitve zdravljenja
2.5.2.1. Verski razlogi – primer Jehovovih prič
2.5.2.2. Dopustni prisilni ukrepi zoper pacienta
2.5.3. Avtonomija odločanja ob zaključku življenja
2.5.4. Starševska skrb
2.5.5. Družinske pravice
2.5.6. Pravice otrok po Konvenciji ZN o otrokovih pravicah

3. Varstvo osebnostnih pravic
3.1. Klasično civilnopravno učenje o varovanju, posegih
3.1.1. Civilnopravni delikti
3.2. Opredelitev zahtevkov
3.2.1. Splošno
3.2.2. Pomen negatornosti
3.2.3. Preventivni pomen
3.2.4. Odškodninski zahtevki
3.2.5. Obogatitveni zahtevki
3.2.6. Druge oblike, prenesene iz konkurenčnega prava
3.3. Varstvo osebnostnih pravic po EKČP

2.2. The constitutional or special reasoning
2.3. Individually on some personal situations as the subjects of protection
2.3.1. Prenatal genetics with classical occurrences in civil law
2.3.2. A person as personality: name, free development, personal life, honour, image, voice, profession, spiritual creativity
2.3.2.1. The right to non-discriminatory treatment due to sexual orientation
2.3.3. Protection of personality after death
2.4. Disposition of personal states
2.5. Individually on social rights
2.5.1. The right to freedom of choice on childbirth
2.5.1.1. Abortion
2.5.1.2. Consensual capacity of minors (abortion, contraception)
2.5.1.3. Individual aspects of procedures of artificial insemination
2.5.1.4. Research into embryo and stem cells
2.5.2. Right to consent and refusal of treatment
2.5.2.1. Religious reasons - case of Jehovah Witnesses
2.5.2.2. Permitted coercive measures against a patient
2.5.3. Autonomy in end-of-life decision making
2.5.4. Parental rights
2.5.5. Family rights
2.5.6. Children's rights under the UN Convention on the Rights of the Child

3. Protection of personal rights
3.1. Classic civil law teaching on protection, encroachments
3.1.1. Civil law wrongs
3.2. Definition of claims
3.2.1. General
3.2.2. Meaning of cessation
3.2.3. Preventive meaning
3.2.4. Damages claim
3.2.5. Enrichment claim
3.2.6. Other forms transferred from the law of competition
3.3. Protection of personal rights under the ECHR

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Finžgar, Alojzij: Osebnostne pravice, Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Ljubljana, 1985;
- Sajovic, Bogomir: O pravni naravi osebnostnih pravic, Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana, 1996;
- Novak, Barbara: Posmrtno varstvo osebnosti, v: Zbornik znanstvenih razprav, LX (2000) 2, str. 107-128;
- Novak, Barbara: Otrokove pravice in šola, Cankarjeva založba, Pravna obzorja 26, Ljubljana, 2004;
- Zupančič, Karel, Žnidaršič, Viktorija: Dva vidika svobode odločanja o rojstvu otrok, v: Polajnar Pavčnik, Ada (ur.), Wedam Lukić, Dragica (ur.), Pravo in medicina, Cankarjeva založba, Ljubljana, 1998, str. 195-249;
- Žnidaršič Skubic, Viktorija: Osebnostnopravni vidik evtanazije. V: GALIČ, Aleš (ur.), et al. Liber amicorum Dragica Wedam Lukić. 1. natis. Ljubljana: Pravna fakulteta. cop. 2019, str. 215-230, 305-306;
- Žnidaršič Skubic, V. (2017). Some Regulatory Dilemmas of Artificial Termination of Pregnancy in Slovenian and Comparative Law. *Medicine, Law & Society*, 10(2), 165-182;
- Žnidaršič Skubic, Viktorija: Pravna ureditev raziskav matičnih celic = Legal regulation of stem cell researches. V: RIJAVEC, Vesna (ur.), et al. Medicina in pravo : sodobne dileme II. Maribor: Pravna fakulteta: Zdravniško društvo, 2010, str. 81-93;
- Mahonin, Aleksander, Gerželj, Gregor, Trontelj, Jože, Balažic, Jože, Žnidaršič Skubic, Viktorija, Korošec, Damjan: Dileme v zvezi z bolnikovim zavračanjem transfuzije krvi. *Isis*, ISSN 1318-0193, 2011, letn. 20, št. 1, str. 21-23;
- Žnidaršič Skubic, Viktorija: Abortus, kontracepcija, ISIS, leto XX, št. 12, 1. December 2011, str. 14 – 17.

Readings:

- Finžgar, Alojzij: Osebnostne pravice (Personal rights), Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Ljubljana, 1985;
- Sajovic, Bogomir: O pravni naravi osebnostnih pravic (The legal nature of personal rights), Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana, 1996;
- Novak, Barbara: Posmrtno varstvo osebnosti (Posthumous protection of personality), in: Zbornik znanstvenih razprav, LX (2000) 2, pp. 107-128;
- Novak, Barbara: Otrokove pravice in šola (Children's rights and school), Cankarjeva založba, Pravna obzorja 26, Ljubljana, 2004;
- Zupančič, Karel, Žnidaršič, Viktorija: Dva vidika svobode odločanja o rojstvu otrok (Two aspects of free choice on childbirth), in: Polajnar Pavčnik, Ada (ed.), Wedam Lukić, Dragica (ed.), Pravo in medicina (Law and medicine), Cankarjeva založba, Ljubljana, 1998, pp. 195-249;
- Žnidaršič Skubic, V. (2017). Some Regulatory Dilemmas of Artificial Termination of Pregnancy in Slovenian and Comparative Law. *Medicine, Law & Society*, 10(2), 165-182;
- Žnidaršič Skubic, Viktorija: Pravna ureditev raziskav matičnih celic (Legal regulation of stem cell researches). In: RIJAVEC, Vesna (ed.), et al. Medicina in pravo : sodobne dileme II (Medicine and law: contemporary dilemmas II), Maribor: Pravna fakulteta: Zdravniško društvo, 2010, pp. 81-93;
- Mahonin, Aleksander, Gerželj, Gregor, Trontelj, Jože, Balažic, Jože, Žnidaršič Skubic, Viktorija, KOROŠEC, Damjan: Dileme v zvezi z bolnikovim zavračanjem transfuzije krvi (Dilemmas in connection with a patient refusing a blood transfusion), *Isis*, ISSN 1318-0193, 2011, year 20, no. 1,

pp. 21-23;

- Žnidaršič Skubic, Viktorija: Abortus, kontracepcija (Abortion, contraception), ISIS, year XX, no. 12, 1 December 2011, pp. 14 – 17.

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je opremiti študenta s poglobljenimi in zahtevnejšimi znanji s področja prava osebnostnih pravic. Problematika osebnostnega prava bo prikazana v luči mednarodnih dokumentov, sodobnega razvoja problematike osebnostnih pravic ter v luči domače in tuje (ustavo)sodne prakse.

Na praktični ravni je predvidena osvojitve večščin uporabe zahtevnih raziskovalnih metodoloških orodij, analize sodne prakse in večščin priprave zahtevnejših procesnih vlog za varstvo osebnostnih pravic.

Objectives and competences:

The aim of the course is to equip students with in-depth and advanced knowledge in the field of the law of personal rights. The issue of personal law will be presented in the light of international documents, contemporary development of issues of personal rights and in the light of domestic and foreign (constitutional) case law.

On the practical level, mastery of the skills of using complex research methodological tools, analysis of case law and the skills of drafting demanding procedural applications for protection of human rights is envisaged.

Predvideni študijski rezultati:

Študent pozna in razume namen in vsebino osebnostnih pravic in njihovo vpetost v pravni sistem. Sposoben je izkazati razumevanje temeljnih pravnih instrumentov za urejanje posameznih pravnih razmerij, ki zadevajo osebnostne pravice posameznika, argumentirano interpretirati zakonske določbe in analizirati sodno prakso s področja osebnostnega prava.

Študent je sposoben uporabiti pridobljeno znanje pri reševanju konkretnega pravnega vprašanja v različnih oblikah sodnih postopkov.

Ustno in pisno izražanje o pravnih vprašanjih, sposobnost pravniškega sklepanja, izdelava najzahtevnejših vlog v postopkih, ki zadevajo osebnostne pravice.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:
The student will be familiar with and understand the purpose and content of personal rights and their integration into the legal system. She or he will be capable of demonstrating understanding of basic legal instruments governing individual legal issues concerning personal rights of the individual, to interpret legal provisions with arguments and to analyse case law in the field of personal law.

The student will be able to apply this knowledge in solving specific legal issues in different forms of judicial proceedings.

Oral and written communication concerning legal issues, the capacity for legal reasoning, elaborating the most demanding applications in procedures concerning personal rights.

Študenti povezujejo pridobljeno znanje z drugimi predmeti s področja civilnega prava; predvsem je pomembno povezovanje s postopkovnimi predmeti. Predmet zagotavlja vsebinske podlage raznovrstnih vlog v postopkih.

Students will link the acquired knowledge with other subjects in the field of civil law. The link with the procedural course is particularly important. The course provides a substantive basis for a variety of applications in procedures.

Metode poučevanja in učenja:

- predavanja (posredovanje temeljnih teoretičnih znanj, analiza sodne prakse, analiza konkretnih zakonskih določb),

- druge oblike študija (konzultacije v zvezi s pripravo izdelkov za obravnavo primerov na predavanjih).

Learning and teaching methods:

- lectures (transmission of basic theoretical knowledge, analysis of court practice, analysis of specific legal provisions),

- other forms of study (consultations concerning preparation of items for the treatment of cases at lectures).

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Pisni izpit, ki se oceni z ocenjevalno lestvico od 1 - 10: od 6-10 (pozitivno) oziroma 1-5 (negativno); ob upoštevanju Statuta UL in pravil Pravne fakultete.	100 % pisni izpit 100 % written exam	Type (examination, oral, coursework, project): Written exam, which is assessed on the scale 5-10; from 6-10 (passing grades) or 5 (fail); in accordance with the UL Statute and the rules of the Faculty of Law.

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. Prof. dr. Barbara Novak:

- NOVAK, Barbara. Vprašljivost domneve starševstva na temelju pripoznanja. V: ŽNIDARŠIČ SKUBIC, Viktorija (ur.), et al. Izbrani vidiki ustavnega, civilnega in gospodarskega prava : liber amicorum Lojze Ude. Ljubljana: Pravna fakulteta: Inštitut za primerjalno pravo, 2016, str. 391-405, 628-629. [COBISS.SI-ID 15173201];
- NOVAK, Barbara. Pereči problemi pravne ureditve izpodbijanja starševstva = Urgent problems of challenging parenthood. V: ŽNIDARŠIČ SKUBIC, Viktorija (ur.), VLAHEK, Ana (ur.), PODOBNIK, Klemen (ur.). Zbornik v čast Karla Zupančiča : družinsko in dedno pravo pred izzivi prihodnosti : zbornik znanstvenih razprav v čast 80. rojstnega dne zaslužnega profesorja dr. Karla Zupančiča. Ljubljana: Pravna fakulteta, 2014, str. 157-177. [COBISS.SI-ID 13683281];
- NOVAK, Barbara. Možnosti, da istospolni partnerji v slovenskem pravem redu postanejo starši. V: Dnevi slovenskih pravnikov, 13. do 15. oktober 2016, Portorož, (Podjetje in delo, ISSN 0353-6521, [letn.] 42, [št.] 6/7). Ljubljana: GV založba [i. e.] IUS SOFTWARE, 2016, 42, [št.] 6/7, str. 1054-1065. [COBISS.SI-ID 15232337];

- NOVAK, Barbara. Ustavosodni vidiki določanja starševstva. V: NOVAK, Aleš (ur.), ACCETTO, Matej, PAVČNIK, Marijan. *(Ustavno)sodno odločanje*, (Zbirka Pravna obzorja, 45). Ljubljana: GV založba, 2013, str. 293-340. [COBISS.SI-ID [13205585](#)];
- NOVAK, Barbara. Dolžnost enakopravnega obravnavanja otrok s posebnimi potrebami pri izobraževanju. V: AMBROŽ, Matjaž (ur.), FILIPČIČ, Katja (ur.), ZAVRŠNIK, Aleš (ur.). *Zbornik za Alenko Šelih : kazensko pravo, kriminologija, človekove pravice = Essays in honour of Alenka Šelih : criminal law, criminology, human rights*. 1. natis. Ljubljana: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti: Pravna fakulteta: Slovenska akademija znanosti in umetnosti, 2013, str. 469-480. [COBISS.SI-ID [1660750](#)].

2. Prof. dr. Viktorija Žnidaršič Skubic:

- ŽNIDARŠIČ SKUBIC, Viktorija. Pravo in etika v zdravstvu : Visokošolski zavod Fizioterapevtika : študijski pripomoček za študijsko leto 2016/17. [Ljubljana: V. Žnidaršič Skubic, 2016];
- ŽNIDARŠIČ SKUBIC, Viktorija. Odškodninski sistemi v zdravstvu. V: KRALJIČ, Suzana (ur.), REBERŠEK GORIŠEK, Jelka (ur.), RIJAVEC, Vesna (ur.). Varnost pacienta in zdravstvenih delavcev : (konferenčni zbornik), 26. posvet Medicina, pravo in družba, 23.-24. marec 2017, Maribor. Maribor: Univerzitetna založba Univerze, 2017, str. 287-306
- ŽNIDARŠIČ SKUBIC, Viktorija. Medical law in Slovenia. Alphen aan den Rijn: Wolters Kluwer, Law & Business, [2015]. 200 str., Portret. ISBN 978-90-411-6171-0

Lecturer's references:

1. Prof. dr. Barbara Novak:

- NOVAK, Barbara. Vprašljivost domneve starševstva na temelju pripoznanja (Dubiousness of presumption of parenthood on the basis of acknowledgment). In: ŽNIDARŠIČ SKUBIC, Viktorija (ed.), et al. *Izbrani vidiki ustavnega, civilnega in gospodarskega prava : liber amicorum Lojze Ude (Selected aspects of constitutional, civil and commercial law)*. Ljubljana: Pravna fakulteta: Inštitut za primerjalno pravo, 2016, pp. 391-405, 628-629. [COBISS.SI-ID [15173201](#)];
- NOVAK, Barbara. Pereči problemi pravne ureditve izpodbijanja starševstva (Urgent problems of challenging parenthood). In: ŽNIDARŠIČ SKUBIC, Viktorija (ed.), VLAHEK, Ana (ed.), PODOBNIK, Klemen (ed.). *Zbornik v čast Karla Zupančiča : družinsko in dedno pravo pred izzivi prihodnosti : zbornik znanstvenih razprav v čast 80. rojstnega dne zaslužnega profesorja dr. Karla Zupančiča (Collected papers in honour of Karl Zupančič: family and inheritance law faced with the challenges of the future: collection of scientific papers in honour of the 80th birthday of Emeritus Professor Dr. Karl Zupančič)*. Ljubljana: Pravna fakulteta, 2014, pp. 157-177. [COBISS.SI-ID [13683281](#)];
- NOVAK, Barbara. Možnosti, da istospolni partnerji v slovenskem pravnem redu postanejo starši (Possibilities of same-sex partners becoming parents under the Slovene legal order). In: *Dnevi slovenskih pravnikov, 13. do 15. oktober 2016, Portorož (Days of Slovene Lawyers, 13-15 October 2016, Portorož)*, (Podjetje in delo, ISSN 0353-6521, [year] 42, [no.] 6/7). Ljubljana: GV založba [i. e.] IUS SOFTWARE, 2016, 42, [no.] 6/7, pp. 1054-1065. [COBISS.SI-ID [15232337](#)];
- NOVAK, Barbara. Ustavosodni vidiki določanja starševstva (Constitutional aspects of determining parenthood). In: NOVAK, Aleš (ed.), ACCETTO, Matej, PAVČNIK, Marijan. *(Ustavno)sodno odločanje (Constitutional Court decision-making)*, (Series Pravna obzorja, 45). Ljubljana: GV založba, 2013, pp. 293-340. [COBISS.SI-ID [13205585](#)];
- NOVAK, Barbara. Dolžnost enakopravnega obravnavanja otrok s posebnimi potrebami pri izobraževanju (Duty of equal treatment of children with special needs in education). In: AMBROŽ, Matjaž (ed.), FILIPČIČ, Katja (ed.), ZAVRŠNIK, Aleš (ed.). *Zbornik za Alenko Šelih : kazensko pravo,*

kriminologija, človekove pravice (Essays in honour of Alenka Šelih : criminal law, criminology, human rights). 1st impression. Ljubljana: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti: Pravna fakulteta: Slovenska akademija znanosti in umetnosti, 2013, pp. 469-480. [COBISS.SI-ID [1660750](#)].

2. Prof. dr. Viktorija Žnidaršič Skubic:

- ŽNIDARŠIČ SKUBIC, Viktorija. Pravo in etika v zdravstvu : Visokošolski zavod Fizioterapevtika : študijski pripomoček za študijsko leto 2016/17 (Law and ethics in healthcare). [Ljubljana: V. Žnidaršič Skubic, 2016];
- ŽNIDARŠIČ SKUBIC, Viktorija. Odškodninski sistemi v zdravstvu (Tort systems in healthcare). In: KRALJIĆ, Suzana (ed.), REBERŠEK GORIŠEK, Jelka (ed.), RIJAVEC, Vesna (ed.). Varnost pacienta in zdravstvenih delavcev : (konferenčni zbornik), 26. posvet Medicina, pravo in družba, 23.-24. marec 2017 (Safety of patients and healthcare workers: (conference papers, 26th Conference Medicine, Law and Society, 23-24 March 2017), Maribor. Maribor: Univerzitetna založba Univerze, 2017, pp. 287-306
- ŽNIDARŠIČ SKUBIC, Viktorija. Medical law in Slovenia. Alphen aan den Rijn: Wolters Kluwer, Law & Business, [2015]. 200 p., Portret. ISBN 978-90-411-6171-0.